

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Alia esse remedia ad diluenda peccata venialia. Cap. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

leuia dissimulante, robore suffundi. Dicantur tandem in speciali; vt quid enim particulare quod hodie gestimus generalibus verbis obuoluimus, vt spirituales patrem, illa verba humilitatis esse, & cordis pristina errata commemorantis, existimantem quam duplicitate decipiamus? Illum quidem, o religiose, decipere poteris, sed Deum vtique non decipies, qui tuam hanc immortificationem insimulat, & ob illam fortassis efficacissima auxilia, quæ daret, ad tui emendationem negat.

Ab solutione suscepta, non tantum satisfactio à sacerdote imposta, quæ leuis esse solet, implenda est, sed alia etiam pro quotidianis peccatis sponte & magno seruiore præstanda. Hæc autem tribus præcipue fit. Primo quidem quotidiana oratione, qua assiduos defectus nobis remitti postulamur. Vnde Hugo ait: De quotidianis, leuibus, breuibusque peccatis, sine quibus hæc vita non ducitur, quotidiana oratio fidelium satis faciet. Eorum enim est dicere: Pater noster, qui es in cælis.] qui iam tali patri regenerati sunt ex aqua & Spiritu sancto. Deler omnino hæc oratio minima quotidianaque peccata.] Huiusmodi verò oratio ad duplex tempus præcipue quotidiana examinationis pertinet, vt qui bis in die conscientiam discutimus, bis etiam pro his, quæ præpositere gesta indicamus, indulgentiam postulemus. Secundo fit satisfactionis operibus, quæ corpori aliquam molestiam infligant. Ad quod referendum est illud Leonis Papæ: Curandis læsionibus, in quas sæpe incidunt, qui cum inuisibili hoste configunt, trium maximè remediorum est adhibenda medicina: in orationis instantia, in castigatione ieiunij, in elemosinæ largitate.] Tandem fit operibus pietatis, quæ dum proximi indigentia non tantum corporali, sed multo magis spirituali subueniunt, diuinam misericordiam ad parcendum inclinant. Quod enim impio regi dictum est: Peccata tua elemosynis redime,] etiam in leuibus peccatis habet locum, quæ sic vi faciliora sunt, ita etiam facilius ob pietatis opera condonantur. Atque id insinuat Augustinus, dicens, sine macula esse non solum perfectum, sed & illum, qui caret criminibus damnabilibus, & venialia peccata non negligit elemosynarum largitione mundare. Ista omnia in vnum colligit Cæsarius, dicens: Ideo peccata hæc continuis orationibus, & frequentibus ieiunijs, & largioribus elemosynis, & per indulgentiam eorum, qui in nobis peccant, assidue redimentur.] Qui non tepidè, & quasi ex consuetudine, sed seruenter, & eo modo, quem exposuimus, confessione quotidianorum peccatorum vsus fuerit, non tantum præteritis diluet, sed fortitudinem in se, & auxilium diuinum ad futura minuenda, & vitanda cognoscat.

Alia etiam esse remedia ad eluenda peccata venialia.

C A P. X I V.

V o medicamina huc vsque pro peccatis leuibus assignata, communia sunt illis, & peccatis lethalibus, immo primo, & principaliter pro his data atque instituta. Sunt verò alia specialia, quæ ad peccata leuia plurimum valent, quæ nunc breuiter attingenda sunt, & quomodo hunc effectum habeant, explicandum. Et (vt nunc fere omnia sacramenta prætereamus, quæ ad propositum nostrum non faciunt, & de poenitentia sacramento iam tra-

ctatum est) certè sacrosancta Eucharistia vim habet hæc leuia peccata remittendi, adeo vt qui eam dignè susceperit, & affectum peccati venialis abstulerit, eius indulgentiam obtineat. Vnde Tridentina Synodus ait: Eucharistiam antidotum esse, quo liberemur à culpis quotidianis, & peccatis mortalibus præferuemur. Et Ambrosius inquit: Si quotiescunque effunditur sanguis, in remissionem peccatorum funditur, debeo illum semper accipere, vt semper mihi peccata dimittantur. Qui semper pecco, semper debeo habere medicinam.] Merito autem vniuerso patre in filij domum intrante minora delicta obliuioni traduntur, vt sic possit confidentius ad pedes genitoris procumbere, & dona cælestia à sanctitatis authore purus factus impetrare.

Sed omisso nunc hoc præstantissimo medicamento, quod ob sui maiestatem non passim, nec sine magna reuerentia & preparatione suscipitur, nonnulla alia remedia pro venialibus ex perpetua Ecclesie traditione noscuntur, quæ nos his maculis pollutos emundant. Quæ ob id sacramentalia vocantur, quod signa sint sensibilia ad latentem aliquem & spirituale effectum insitura. Huiusmodi autem sunt: Oratio Dominica; aqua lustralis, seu benedicta; confessio generalis; tunsio pectoris, elemosyna; Episcopi, aut Abbatis consecrati benedictio; & oratio facta in Ecclesia consecrata. & si quæ sunt alia, quæ hoc sacramentalium nomine censentur, de quibus inter Theologos non conuenit, nec nostrum est ad omnia sigillatim descendere. Oratio quidem Dominica, ex ea parte qua dicitur:] Et dimitte nobis debita nostra,] si non ore tantum, sed corde potius, & cum debita compunctione, & cum venialium displicentia dicatur, ea quoad culpam, & quoad poenam, aut totalem, aut partem eius pro compunctionis qualitate, remittit. Quare Augustinus ait: Est etiam poenitentia, bonorum & humilium fidelium poena quotidiana, in qua pectora rundimus, dicentes: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.] Neque enim ea nobis dimitti volumus, quæ dimissa non dubitamus in baptismi, sed illa vtique, quæ humanæ fragilitati, quamuis parua, tamen crebra subrepunt.]

Aqua benedicta ad hoc inter alia instituta est, vt nos à maculis paruis emundet. De qua Alexander Papa primus ait: Aquam sale conspersam in populis benedicimus, vt ea cuncti aspersi sanctificetur, & purificentur: quod omnibus sacerdotibus faciendum esse mandamus. Nam si cinis vitulæ aspersus populum sanctificabat, atque mundabat; multo magis aqua sale aspersa, diuinisque precibus sacra, populum sanctificat, atque mundat.] Non tamen ita aqua lustralis mundat quasi sola eius aspersio, aut tinctio valeat peccata leuia remittere, sed quatenus eam accipimus vt motum internum poenitentia, ac displicentia circa ista peccata, suscitamus. Quod Thomas Aquinas expressè docet, dum in hunc modum scribit: Omnia ista (& loquitur de sacramentalibus) causant remissionem peccatorum venialium, in quantum inclinant animum ad motum poenitentia, qui est detestatio peccatorum.] Quamobrem, qui volumus frequenti vsu benedictæ aquæ, à maculis, quæ singulis momentis irrepunt, emundari, oportet vt piè & reuerenter eam accipiamus, & displicentia ac compunctionis actum erga huiusmodi defectus excitemus, alioquin ad hunc effectum nihil proficiet. Quod & communis fidelium vsus approbat, qui cum Ecclesia ingrediuntur, & aqua benedicta se ipsos aspergunt, solent aliquam preculam recitare, quæ delictorum detestationem, & venia postulationem designat.

Concil.
Trid. sess.
13. c. 2.

Ambros.
de sacr.
c. 6.

Hugo in
regula. c.
10.

Leo. ser.
4. de ieiunio
10. mensis.

Daniel.
2. nu. 24.

Aug. lib.
de perfect.
inst. c. 9. 23. 7.

Cæsarius
homil. 8.

Matt. 6.
vn. 12.

August.
epist. 108.
ad Seleucianam.

D. Thom.
3. p. 1. q. 87.
art. 3. ad
1.

Generalem confessionem hanc etiam virtutem habere diluendi peccata leuia certum est, ex ea parte qua peccata confitentur, & displicentiam eorum praesert, & pro erratis per intercessionem sanctorum veniam exposcit. Vnde in principio Missae, ac in solemni administratione Eucharistiae dicitur, vt tum minister tum susceptor maiori cum animae puritate ad sanctam illam actionem accedant. Sed tunc leuia peccata diluet, cum id quod os dicit, cor tenet: cum scilicet sicut exterius signum compunctionis & humilitationis praesertimus, ita interius peccata nostra detestamur. Sola enim horum verborum pronuntiatio, sine interiori mentis motu, quo in nostra peccata insurgamus, non sufficit nos emundare.

Tunio pectoris ad eandem emundationem plurimum valet. Ideoque Augustinus ait: Peccata leuia nos ab sponsi amplexibus separare, nisi quotidiana poenitentia disscendunt. Quorum delendorum causa quotidie tundimus pectora, & nos peccatores confitemur. De qua tunitione pectoris idem quod de aliis diondum est, ea ratione ad haec peccata remittenda valere, qua motum interiore detestationis huius detestationis edicitur. Et de publicano illo scriptum est: Quia [percutiebat pectus suam, dicens: Propitius esto mihi peccatori:] & de his, qui astiterunt neci Domini: quod [percutientes pectora sua teueriebantur.] Atque sancti patris Hieronymi narrat historia, quod saepe hac pia utebatur caeremonia, & non pugno, sed lapide, pectus suam fontem malum cogitationum, castigabat.

Eleemosyna, non solum corporalis, verum & spiritalis, horum etiam est peccatorum medicamen. Nam regi Nabuchodonosori dictum est: Peccata tua eleemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiae pauperum. Et Ecclesiasticus: Ignem ardentem extinguit aqua, & eleemosyna resilit peccatis. Nec non & Ambrosius: Medicina misericordiae tollit peccata magna. Habemus plura subsidia, quibus peccata nostra redimimus. Pecuniam habes: Redime peccatum tuum. Non venalis est Dominus, sed tu ipse venalis es, redime te operibus tuis, redime te pecunia tua; vilis est pecunia, sed pretiosa est misericordia. Hae & similia passim de eleemosyna scripta sunt, non quia immediate delicta tollat, sed quia cor ad motum detestationis habendum emoluit, & parua nostra misericordia magnam Domini misericordiam ad dandum nobis dolorem peccatorum inflectit.

Episcopalis benedictionis virtus ad diluenda minima peccata, ex Numerorum libro colligitur, vbi legalibus sacerdotibus dictum est: Sic benedicetis filiis Israel. Benedicam tibi Dominus, & custodit te re; & ego benedicam eis. Si enim illi benedicebant, & Domini benedictionem impetrabant, multo melius eam impetrabunt sacerdotes nostri pro his qui peccata sua detestantur, cum se ad benedictionem recipiendam submitunt. Augustinus quoque ait: Dictum est a Domino ad Aaron: Vos ponite nomen meum super filios Israel, ego Dominus benedicam eis, vt gratiam traditam per ministerium ordinati transfundat hominibus: nec, voluntas sacerdotis obesse, aut prodesse possit, sed meritum benedictionem poscentis.

Tandem valet ad horum peccatorum remissionem oratio pro ipsis peccatis fusa in Ecclesia Deo dicata. Nam locus ille ad hoc aut consecratus est, aut dicatus in honorem Domini, vt in eo ipsum Dominum adoremus, & beneficiorum dona, ac veniam peccatorum consequamur. Et Dominus promisit

A Salomoni se exauditorum orationes hominum in templo sancto suo, quibus peccatorum veniam postulerent. Licet autem pro bonitate sua orationes humilium in quocunque loco fusas exaudiat, tamen in loco ad orationem dicato caeteris paribus eum largiorem in dando, & in condonando benigniorem inuenimus.

Hae igitur omnia eatenus vim habent remittendi peccata leuia, quatenus habent aliquam efficaciam ad excitandum nos ad motum poenitentiae, cuius virtute peccata soluuntur. Cum enim sacramentalia ista, & si qua sunt alia, ab Ecclesia sint instituta, quae habet quidem potestatem remittendi peccata, non tamen instituendi signa sensibilia, quae ipso opere operato (vt aiunt) remittant peccata, fit vt ipsa de se non habeant maiorem vim ad peccata delenda, quam eam, quae ex motu poenitentiae ipsis accrescit. Ex eo autem sacramentalia habent vim excitandi motum poenitentiae, quia (vt ex ipsismet constat) signa sunt externa detestationis internae, quam, cum nos accusamus, aut peccus tundimus, aut veniam postulamus, aut facimus aliquid aliorum, concipimus. Et etiam quia Dominus ob orationes Ecclesiae sponsae suae ventibus his caeremoniis deuote auxilium gratiae ad peccatorum dolorem ac detestationem solet impertiri. Quae ideo dicta sunt, vt in quotidiano vsu aliquorum sacramentalium, nempe orationis Dominicae, aquae lustralis, tunitionis pectoris, & confessionis generalis, debitum spiritum, quo sint assumenda, quaeramus. Ita scilicet vt cum aqua lustrali nos signamus, assiduos defectus simul interius lugeamus: cum confessionem facimus, mente, & compunctione cordis nos peccatores, & indulgentia litibundos fateamur: cum pectora tundimus, multo efficacius animam nostram dolore feriamus, & cum in oratione dicimus: [Dimitte nobis debita nostra,] ea quorum veniam petimus, verissimo odio detestemur. Ita qui singulis pene momentis peccamus, singulis etiam momentis remedia delinquentia ad manum habebimus, & qui procliuus ad delinquendum sumus, quotidiano immo & assiduo vsu horum remedium ad peccatis retrahemur.

C

De triplici genere peccatorum venialium signato per lignum, fenum & stipulam. 1. Corinthiorum. 3. cap.

CAPVT XV.

NON tantum necessarium est, in hoc leuium peccatorum malo, peccata iam perpetrata poenitentia diluere, sed etiam, quae in futurum committi possunt, diligenter euitare. Ad quod, vt medicamenta vitia assignemus, prius triplex horum peccatorum genus, quod ex Paulo colligitur, distinguamus. Is namque ad Corinthios scribens, sic ait: Si quis autem superaedificat supra fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides preciosos, ligna, fenum, stipulam, vniuscuiusque opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit, quia in igne reuelabitur, & vniuscuiusque opus quale sit, ignis probabit. Si cuius opus manifestum erit, quod superaedificauit, mercedem accipiet. Si cuius opus arserit, detrimentum patietur, ipse tamen saluus erit, sic tamen quasi per ignem. Euangelij ad ministros instituit eo capite; & cum seipsum non ex superbia, sed ex veritate, & pro gloria Dei, quam se,

Aug. lib. 50. homil. 50. c. 8.

Luca 18. 13.

Luca 23. 48.

Dan. 4. 24.

Ecl. 1. 33.

Ambros. li. de Helia. c. 20.

Numer. 6. 23.

Aug. 9. 21. in v. testam. Nume. 6. 27.

1. Reg. 9. 3.

1. Cor. 3. 12. 13. 14. 15.